

A ház maga

Regényrészlet

TÉTÉNYI CSABA

„Álltam a mosdó előtt, megpróbáltam megmosni az arcom. Ahogy néztem magam a tükörben, a vízcseppek az állam felé tartottak, a szemöldökömről zuhantak lefelé, kinyújtottam a nyelvem, elképzelttem a nagy tartályt, egyre kisebb volt, ahogy közelebb léptem, már nem is kellett székre állnom, hogy belenézzek, majdnem üres volt, kacatok voltak benne és megsárgult újságok, közben a vízcseppek meg tartottak lefelé, és lassan cseppenként az arcom is lefolyt, borsózdott a hátam, de végül nem egy szörnyeteg bámult vissza rám, nem egy régi rémálom, hanem egy ismeretlen arcot láttam, egy férfit, kifejezéstelen tekintete örökre idegen maradt. Egy darabig azt hittem, egyszer majd találkozom ezzel az arccal, megpillantom a tömegben, de most már nem.” Kovac egy csattanásra riadt fel, az asztalra ejtette a naplót. A huzat csapta be az ablakot; felállt és bezárta. Aztán a tűzhelyhez lépett vizet forralni. Egy darabig állt, a falat bámulta. Ezúttal a közeli fűrésztelep felől jövő dobbanásokra figyelt fel. Rágyújtott, visszaült az asztalhoz, gondolkodott, aztán keresgélni kezdett a zakója zseibeiben, de hiába, így felállt, és a polchoz ment. Megtalálta a tollat, leült a helyére, felvette a füzetet, firkált egy keveset a lap szélére, elnyomta a cigarettát, és homlokráncolva nézte tovább a hamutartót. Majd az üres füzetlapot. Végül lassan és meg-megakadva írni kezdett. „Tegnap találkoztam Mr. Fenterrel, az első emelet kettőben lakó öregúrral. Ritkán bújik elő, alig mozog, segítettem neki a lépcsőn, erre meghívott egy kávéra. Nem tudom, mi lelte. Azt sem, mi lelt engem, hogy elfogadtam.” Felkapta fejét, rájött, hogy a

kanna sípol. Feltápázkodott, nekilátott egy jó erős teát készíteni, közben erőltette az agyát, hogy rájöjjön, mit is akart leírni. Visszaült, maga elé tette a csészét, kezébe vette a tollat. „Azt sem, mi lelt engem...”, olvasta, aztán folytatta. „Leültem a kis konyhájában, áporodott volt a levegő. Figyeltem őt, és rájöttem, hogy az ő számára egy kávé legalább fél óra, annyira remegnek a kezei. Két bottal jár, műfogai vannak, szemüveget visel, ortopéd cipőt hord, és a csípőjébe valamilyen protézist építettek, mégis felismerhetően, teljesen ember. Elnéztem, milyen nyolcvanévesen lélegezni, kávé nyelni, rágyújtani, kifújni a füstöt. Hogy milyen lehetett fiatalon. Bár nem ismertem korábban, azelőtt, hogy kivettem ezt a szobát. Fogalmam sincs, miért hívott be. Lehet, hogy csak beszélni akart valakihez. Talán az is előfordul, hogy hetekig nem beszél, legfeljebb magában. Mégsem látszott sem hálásnak, sem kétségbeesettnak. Nem sietett, nem tért rá semmiféle lényegre.” Megakadt, felnézett, észrevette a teát, kortyolt belőle. Elhúzta a száját. Megvonta a vállát, és tovább írt. „Ahogy az ember öregszik, a legtöbb dolgot nem lehet már úgy, ahogy addig. De ha jobban megnézzük, mindennek megmarad a lenyomata.” Felemelte a tollat egy pillanatra, de rögvest folytatta. „De minek nézzük meg jobban?” Ráncolta a homlokát, várt, a tea gőzölgését figyelte egy darabig, aztán ránézett a félig teleírt füzetlapra, csóválta a fejét, és arra gondolt, honnan tudhatna bármit is erről. Vagy akár miért is ne tudhatna? Mi lenne a következménye, ha tudna bármit is? Megint ingatta a fejét, rágyújtott, hátradőlt a széken. Másra terelődtek a gondolatai. A fűrésztelep felől egyenletes, magas fekvésű zúgás hallatszott.

Miután elnyomta a cigarettát és kortyolt a teából, újra a füzet fölé hajolt. Visszalapozott. „Mi a fenét akarnak az emberek a halottaktól, a szellemektől?”, olvasta. „Igazolást akarnak.” Eszébe jutottak alkalmi vendégei, akik mohón vártak tőle valamit, többnyire rémes ostobaságokat, és ezeket nem volt nehéz megadni nekik. De erre nem akart most gondolni. Inkább előrelapozott, felvette a tollat. „Ironikus, hogy amikor összegződhetne egy élet tapasztalata, az ember már egy kávé is alig tud lefőzni.” Elvigyorodott, tetszett neki ez a mondat.

Erősen kopogtak. Kovac felnézett, de már nyílt is az ajtó. Tudta, hogy Pablo az, egyből megcsapta az orrát az áporodott dohányszag, a padló előbb tompán dőndült, aztán nyikorgott a bakancsok alatt, az ajtó pedig becsapódott. Kovac rezignált volt a bosszankodáshoz, csak becsukta a füzetét.

- Helló, amigo, mi újság?
- Üdv, Pablo. Nincs semmi.
- A semmi van, nem nincs – mondta a megtermett férfi, mélyről jövő, rövid nevetést hallatott, közben leült. – Amúgy hoztam valamit.

Kovac egy darabig maga elé nézett, aztán ingatta a fejét. – Ma szeánsz lesz – mondta álmatosan.

– Annál jobb. Elszívunk egy cigit, és Cerberos kapcsolatba lép a szellemekkel. – Apró tarisznyát vett elő, kipakolt.

– Hogyne.

– Hát hogyne.

Kovac közömbösen figyelte, ahogy Pablo megsodorta a cigarettát. Nem sokat tudott róla, csak annyit, hogy ő is bevándorló, valószínűleg dél-amerikai, hogy ő sem dolgozik, van valami háborús fejsérülése, és emiatt nyugdíja. A mindennapjai ismerősek voltak, de egyúttal érdektelenek is. Elvan, gondolta, ez a jó szó, ritkán látszik unatkozni. Pablo megnyálazta a cigaretta végét és rágyújtott. Az illat a nyári forróságban száradó, lekaszált gazra emlékeztette Kovacot. Egy pillanatra belebámult a füst mögött parázsló sötét tekintetbe. Semmit nem olvasott ki belőle. Kinézett az ablakon, az ég épp olyan szürke volt, mint Pablo cigarettájának a füstje. Hallotta a megszokott gépzajt a fűrésztelep felől. Átsuhant az agyán egy kép, egy érzet; forró nyár, tűző nap, csend, nem, inkább zümmögés, nyilván rovaroké, és nincs semmi dolog, de ez így van rendjén, ez egy gyerekkori emlék bizonyára, időtlen és konkrétum nélküli. Arra gondolt, vajon Pablónak van-e hasonló emléke, de eszébe se jutott megkérdezni. Megint rápillantott. A férfi bal szeme kissé vérekes volt. Kovacnak hirtelen nevetnéskéje támadt.

– Mi van, öreg? – kérdezte Pablo szinte hörögve, ahogy benntartotta a füstöt, s így még jobban érvényesült az akcentusa.

– Semmi.

– Mi lesz ma?

– Hogy? Ja. Semmi. – Kovac kelleetlenül legyintett, és rágyújtott.

– Világos. Kik jönnek?

– Az öreg Sylvester meg Mrs. Wilkinson. És attól tartok, Bill, tudod, az az idegesítő képű. Meg Sophie Kraft, ha ideér.

– Hm. Na, szívj egy slukkot.

– De csak egyet.

– Ne aggódj.

– Nem aggódom.

Kovac átvette a cigarettát, beleszívott, és visszaadta Pablónak, aki egyből a szájához emelte, és hallhatóan szippantott belőle.

– Nem aggódom.